

Załącznik
do Zarządzenia Nr 307/2023
Burmistrza Pruszcza Gdańskiego
z dnia 7 grudnia 2023 r.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny

1. Zakres

Zapewnienie przez osoby sprawujące opiekę komfortowej i bezpiecznej atmosfery.

Cel: Poczucie bezpieczeństwa dziecka w trakcie pobytu w żłobku.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Zdobyćcie jak najwięcej informacji na temat dziecka. Wiedza ta powinna obejmować informacje na temat potrzeb fizycznych, emocjonalnych i rozwojowych dziecka, a także wszelkie alergie, preferencje i nawyki.
- II. Dzieci w wieku do 3 lat najlepiej czują się w przewidywalnym środowisku. Stała rutyna daje im poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności.
- III. Dzieci potrzebują jasnych granic w swoim zachowaniu, aby czuć się bezpiecznie
- IV. Przestrzeń w żłobku powinna być dostosowana do potrzeb i bezpieczeństwa najmłodszych.
- V. Stała współpraca z rodzicami. Rodzice są najważniejszym źródłem informacji o dziecku i kluczowym partnerem w zapewnieniu jego komfortu i bezpieczeństwa.

Technika

- I. Przeprowadzenie wywiadu z rodzicami przed przyjęciem dziecka do żłobka.
Utworzenie karty informacyjnej dla każdego dziecka, dostępnej dla wszystkich opiekunów.
- II. Ustalenie stałego harmonogramu dnia w żłobku, który będzie zawierał stałe pory posiłków, drzemek, zabaw oraz zajęć edukacyjnych.
Zapewnienie, że każde dziecko ma stałe miejsce na drzemkę, swoje miejsce przy stole itp.
- III. Ustalenie jasnych zasad w żłobku, takich jak "nie bijemy", "nie krzyczymy" itp.
Konsekwentne egzekwowanie tych zasad przez wszystkich opiekunów.

- IV. Zakup mebli i zabawek odpowiednich dla wieku dzieci.
Regularne przeglądy bezpieczeństwa przestrzeni, w tym sprawdzanie zabawek pod kątem ewentualnych uszkodzeń, zabezpieczenie gniazdek, zabezpieczenie drzwi i schodów itp.
- V. Organizacja regularnych spotkań z rodzicami.
Tworzenie dzienniczka dla każdego dziecka, w którym opiekunowie zapisują ważne informacje o dniu dziecka.

Narzędzia

- I. Wywiad.
Karta informacyjna dziecka.
- II. Harmonogram dnia.
- III. Spis zasad.
- IV. Odpowiednie meble i zabawki. Plan przeglądu bezpieczeństwa.
- V. Spotkania z rodzicami.

2. Zakres

Rozwój umiejętności motorycznych.

Cel: Zapewnienie dzieciom w wieku żłobkowym codziennych, różnorodnych i celowych aktywności ruchowych, które będą stymulować rozwój ich umiejętności motorycznych.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Rozpoczęcie dnia od zestawu prostych ćwiczeń rozciągających i aktywujących dla całego ciała.
- II. Wyodrębnienie w przestrzeni żłobka stref, w których dzieci mogą ćwiczyć różne umiejętności motoryczne.
- III. Korzystanie z możliwości, jakie daje plac zabaw lub ogród.
- IV. Stymulacja ruchowa poprzez reagowanie na różne dźwięki, rytmy i melodie.
- V. Zabawy mające na celu rozwijanie motoryki małej.

Technika

- I. Organizacja krótkiej, około 10-minutowej gimnastyki tuż po przyjściu dzieci do żłobka.
Wykorzystanie prostych piosenek i rymowanek, które pomogą dzieciom zapamiętać ruchy.
- II. Utworzenie "ścieżki równowagi" z różnorodnymi przeszkodami do przechodzenia.

Kącik z piłkami do rzucania i toczenia.

Maty do skakania i turlania się.

III. Organizacja codziennych wyjść na plac zabaw (jeśli pogoda na to pozwala).

Zabawy z wykorzystaniem prostych przyrządów sportowych jak skakanki, piłki, małe rowerki.

IV. Tańce do różnorodnej muzyki.

Zabawy z chowanym i reagowaniem na stop/start muzyki.

Proste instrumenty muzyczne do samodzielnego tworzenia rytmów.

V. Wykorzystanie kolorowych koralików do nawlekania na sznurki.

Puzzle, gry układanki.

Plastelina, ciasto solne lub masa sensoryczna do modelowania.

Narzędzia

I. Piosenki/rymowanki.

II. Maty, piłeczki.

III. Proste przyrządy sportowe.

IV. Instrumenty muzyczne.

V. Puzzle, gry, układanki.

3. Zakres

Rozwój umiejętności językowych.

Cel: Zapewnienie dzieciom w wieku żłobkowym codziennych, celowych i różnorodnych stymulacji językowych, które będą wspierać rozwój ich umiejętności komunikacyjnych oraz rozumienia i używania języka.

Sposób realizacji:

Metoda

I. Codzienne czytanie dzieciom bajek, opowiadań i wierszy.

II. Śpiewanie piosenek, rymowanek i piosenek paluszkowych.

III. Podtrzymywanie "rozmów" z dziećmi, nawet jeśli jeszcze nie mówią pełnymi zdaniami.

IV. Opis codziennych czynności podczas ich wykonywania.

V. Gry i zabawy mające na celu rozwijanie słownictwa i rozumienia języka.

Technika

I. Wybór krótkich i atrakcyjnych książek dostosowanych do wieku dziecka.

Czytanie z ekspresją, zmieniając ton głosu i podkreślając różne postacie.

Zachęcanie dzieci do patrzenia w ilustracje i opowiadania o nich.

II. Wybór prostych piosenek z powtarzającymi się frazami.

Używanie gestów i ruchów, które wspierają znaczenie słów.

Zachęcanie dzieci do śpiewania wraz z opiekunem.

III. Reagowanie na dźwięki i słowa wydawane przez dziecko, udając, że to pełna rozmowa.

Zadawanie pytań i czekanie na odpowiedź, nawet jeśli jest nią tylko gaworzenie.

Komunikowanie się z dzieckiem na jego poziomie, używając prostych zdań.

IV. Opowiadanie o tym, co się dzieje podczas karmienia, przewijania, ubierania itp.

Używanie konkretnych nazw i opisów, np. "Teraz włożymy niebieską skarpetkę na twoją nóżkę".

V. Gry polegające na dopasowywaniu obrazków do słów.

Zabawy w wskazywanie przedmiotów lub części ciała na polecenie.

Gry z kartami obrazkowymi przedstawiającymi różne przedmioty, zwierzęta itp.

Narzędzia

I. Książki.

II. Piosenki, gesty.

III. Dźwięki, słowa.

IV. Opisy czynności.

V. Różnego rodzaju gry.

4. Zakres

Rozwój umiejętności samoobsługi.

Cel: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w nabywaniu umiejętności samoobsługi, które pomogą im stać się bardziej niezależnymi i pewnymi siebie w codziennych czynnościach.

Sposób realizacji:

Metoda

I. Stworzenie regularnej rutyny dnia, która obejmuje czynności samoobsługowe.

II. Zapewnienie dzieciom narzędzi i przedmiotów, które są odpowiednie dla ich wieku i umiejętności.

III. Pozwolenie dzieciom na próbowanie różnych czynności samoobsługowych, nawet jeśli nie wykonują ich idealnie.

IV. Demonstracja, jak wykonywać poszczególne czynności.

V. Organizowanie zabaw i aktywności, które naturalnie zachęcają do samodzielności.

Technika

I. Ustalanie stałych godzin posiłków, drzemek, wizyt w toalecie itp.

Wspieranie dzieci w tych czynnościach, kierując ich uwagę na poszczególne etapy zadania.

II. Zakup naczyń i sztućców odpowiednich dla małych dłoni.

Ustalanie miejsca dla przedmiotów tak, aby dzieci mogły łatwo się nimi posługiwać.

III. Pozytywne wzmocnianie prób dziecka, nawet jeśli nie odnoszą one pełnego sukcesu.

Pomaganie jedynie wtedy, gdy jest to konieczne, a nie od razu.

IV. Pokazywanie, jak zakładać ubranie, myć ręce czy używać sztućców.

Zachęcanie dzieci do naśladowania pokazanych czynności.

V. Zabawy z wykorzystaniem lalki lub misia, których można ubierać, karmić itp.

Ustalanie sytuacji, w których dzieci mogą samodzielnie podejmować decyzje, np. wybieranie zabawek, które chcą użyć.

Narzędzia

I. Harmonogram dnia.

II. Przedmioty dnia codziennego.

III. Pochwały wobec dziecka.

IV. Opisy czynności.

V. Różnego rodzaju zabawy.

5. Zakres

Rozwój kompetencji poznawczych i sensorycznych.

Cel: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w rozwijaniu ich kompetencji poznawczych i sensorycznych poprzez różnorodne doświadczenia stymulujące wszystkie zmysły.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Utworzenie specjalnych kącików w sali, które koncentrują się na konkretnym zmyśle.
- II. Aktywności, które angażują małe mięśnie rąk i palców.
- III. Działania z wykorzystaniem wody do obserwacji zjawisk.
- IV. Zachęcanie dzieci do eksploracji materiałów pochodzenia naturalnego.
- V. Zabawy, które łączą ruch z nauką.

Technika

- I. Kącik dotyku z różnymi materiałami (miękki, szorstki, chłodny, ciepły).

Kącik słuchu z różnymi dźwiękami, instrumentami i nagraniami.

- II. Zabawy z ciastoliną, masą solną czy piaskiem kinetycznym.

Układanie klocków, nawlekanie koralików.

- III. Obserwacja, co pływa, a co tonie.

Eksperymenty z mieszaniem wody z innymi substancjami.

- IV. Zabawy z liśćmi, patykami, kamieniami.

Obserwacja zmian w naturze (np. jak liście zmieniają kolor).

- V. Skakanie po liczbach namalowanych na podłodze.

Tańce, podczas których dzieci uczą się nazw części ciała.

Narzędzia

- I. Utworzenie kącików.
- II. Ciastolina, koraliki.
- III. Woda, różne substancje.
- IV. Liście, patyki.
- V. Taniec, gry.

6. Zakres

Kształtowanie i trening koncentracji oraz uwagi.

Cel: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w treningu uwagi i koncentracji, dzięki specjalnie dobranym aktywnościom i technikom.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Utworzenie stałej rutyny dnia, która pomaga dziecku wiedzieć, czego się spodziewać, co wspiera koncentrację.
- II. Zabawy i gry, które naturalnie wymagają uwagi i koncentracji.
- III. Ćwiczenia fizyczne, które wymagają skupienia i świadomości ciała.
- IV. Wprowadzenie krótkich momentów relaksacji, które pomogą dziecku nauczyć się, jak uspokoić umysł.
- V. Zabawy, które angażują różne zmysły i wymagają zwrócenia uwagi na bodźce sensoryczne.

Technika

- I. Regularność czynności takich jak posiłki, drzemki czy zabawy.
Wprowadzenie krótkich sekwencji relaksacyjnych przed zadaniami wymagającymi skupienia.
- II. Układanie puzzli, gry w układanie kolorów czy kształtów.
Zabawy z lupą, obserwowanie drobnych przedmiotów lub owadów.
- III. Proste ćwiczenia równoważne, np. chodzenie po linii czy balansowanie na jednej nodze.
Tańce z elementami naśladowania ruchów prowadzącego.
- IV. Proste ćwiczenia oddechowe.
Słuchanie spokojnej muzyki czy dźwięków natury w zaciemnionym pokoju.
- V. Zabawy z materiałami o różnych fakturach, takimi jak piasek, woda, ciasto.
Słuchanie różnych dźwięków i próba ich rozpoznawania.

Narzędzia

- I. Sekwencje relaksacyjne.
- II. Puzzle, lupa.
- III. Taniec, lina.
- IV. Muzyka.
- V. Piasek, woda, ciasto.

7. Zakres

Rozwój kreatywności.

Cel: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w rozwijaniu kreatywności, kształtując umiejętności twórczego myślenia, wyobraźni i ekspresji.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Stworzenie przestrzeni pobudzającej ciekawość i chęć eksploracji.
- II. Zachęcanie do samodzielnej, nieskierowanej zabawy, pozwalając dzieciom na twórcze eksperymentowanie.
- III. Zabawy i projekty, które pozwalają dzieciom na wyrażenie siebie.
- IV. Role-play i zabawy, które zachęcają do wcielania się w różne postacie.
- V. Stymulowanie wyobraźni poprzez literaturę i opowieści.

Technika

- I. Zróżnicowane materiały do zabawy: tkaniny, papier, kredki, farby, materiały recyklingowe.

Kącik artystyczny, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć.

- II. Czas na swobodną zabawę bez konkretnych instrukcji.

Dostęp do różnorodnych zabawek i materiałów, które dzieci mogą wykorzystywać na różne sposoby.

- III. Malowanie palcami, lepienie z gliny czy plasteliny.

Tworzenie prostych instrumentów muzycznych i wspólne granie.

- IV. Kostiumy i rekwizyty do przebierania się.

Scenki i historyjki wymyślane przez dzieci.

- V. Codzienny czas na czytanie bajek.

Zachęcanie dzieci do opowiadania własnych historii lub kontynuowania opowieści.

Narzędzia

- I. Materiały do zabawy.
- II. Zabawki.
- III. Glina, plastelina.
- IV. Kostiumy, rekwizyty.
- V. Bajki.

8. Zakres

Rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych.

Cel: Wsparcie dzieci w wieku żłobkowym w nabywaniu i praktykowaniu umiejętności społecznych i emocjonalnych, takich jak rozpoznawanie własnych emocji, empatia, współpraca i asertywność.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Stworzenie przestrzeni, w której dzieci czują się akceptowane i rozumiane.
- II. Stymulowanie interakcji społecznych poprzez zabawy w naśladowanie.
- III. Zachęcanie do współpracy i budowania relacji.
- IV. Używanie literatury jako narzędzia do rozmów o uczuciach i relacjach.
- V. Zabawy i ćwiczenia rozwijające zdolność do rozumienia i dzielenia się uczuciami innych.

Technika

- I. Akceptacja i walidacja uczuć każdego dziecka.
Zachęcanie dzieci do wyrażania swoich uczuć słowami.
- II. Wcielanie się w różne postacie i role społeczne, np. lekarz, sprzedawca.
Scenki prezentujące różne sytuacje społeczne.
- III. Grupowe zadania, np. tworzenie wspólnego obrazu lub budowa wieży z klocków.
Gry i zabawy wymagające współpracy i komunikacji.
- IV. Wybór książek ukazujących różne emocje i sytuacje społeczne.
Omawianie uczuć bohaterów i porównywanie ich do własnych doświadczeń.
- V. Ćwiczenia polegające na odgadywaniu uczuć na podstawie mimiki czy postawy ciała.
Rozmowy o tym, jak różne sytuacje mogą wpływać na uczucia innych.

Narzędzia

- I. Rozmowa.
- II. Scenki.
- III. Gry i zabawy.
- IV. Książki.
- V. Ćwiczenia.

9. Zakres

Przebieg procesu adaptacji dziecka.

Cel: Pomoc dzieciom w stopniowym i łagodnym dostosowywaniu się do nowego środowiska, jakim jest żłobek, oraz wsparcie rodziców w tym ważnym dla nich i ich pociechy etapie.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Poznanie oczekiwań, potrzeb i obaw rodziców oraz pierwsza nawiązana relacja z dzieckiem.
- II. Krótkie wizyty w żłobku z rodzicem przed rozpoczęciem pełnego dnia.
- III. Ustalenie rutyny, która pomoże dziecku czuć się pewnie w nowym środowisku.
- IV. Pozwolenie dziecku na przynoszenie ulubionej zabawki czy kocyka, który pomoże mu poczuć się bardziej komfortowo.
- V. Informowanie rodziców o postępach i ewentualnych trudnościach w procesie adaptacji.

Technika

- I. Przedstawienie żłobka, personelu i programu dnia.
Zapytanie rodziców o konkretne potrzeby, nawyki i preferencje dziecka.
- II. 1-2 godziny spędzone w żłobku z jednym z rodziców, stopniowo wydłużając czas.
Rodzic pozostaje w tle, pozwalając dziecku na eksplorację i nawiązywanie relacji z opiekunami.
- III. Stała godzina przyprowadzania i odbierania dziecka.
Powtarzalne czynności, jak mycie rąk czy wspólne śpiewanie piosenki na rozpoczęcie dnia.
- IV. Umieszczenie przedmiotu w widocznym miejscu dla dziecka.
Wspólne "opiekowanie się" przedmiotem z opiekunami.
- V. Krótkie rozmowy przy przyprowadzaniu i odbieraniu dziecka.
Dzienniczek adaptacyjny, w którym opiekun zapisuje ważne informacje z dnia.

Narzędzia

- I. Plan dnia.
- II. Nawiązywanie relacji.
- III. Powtarzające się czynności.
- IV. Przedmioty do „opieki”.
- V. Rozmowa.

10. Zakres

Przestrzegania zasad higieny.

Cel: Nauczanie dzieci w wieku żłobkowym ważności higieny oraz wprowadzenie rutynowych nawyków higienicznych w codziennym życiu żłobka.

Sposób realizacji:

Metoda

- I. Umieszczenie kolorowych plakatów i instrukcji dotyczących higieny w kluczowych miejscach żłobka.
- II. Wprowadzenie regularnych momentów dnia przeznaczonych na czynności higieniczne
- III. Wykorzystanie gier i zabaw do nauki higieny.
- IV. Modelowanie prawidłowych zachowań higienicznych przez personel żłobka
- V. Informowanie rodziców o zasadach higieny obowiązujących w żłobku i zachęcanie do kontynuowania nauki w domu.

Technika

- I. Plakaty pokazujące prawidłową technikę mycia rąk.
Obrazki przedstawiające różne czynności higieniczne: mycie zębów, używanie chusteczek.
- II. Mycie rąk przed posiłkami, po korzystaniu z toalety, po powrocie z zabaw na dworze.
- III. Gry, w których dzieci "leczyły" pluszowe zabawki, dbając o ich czystość.
Zabawy w wodzie z dodatkiem mydła, uczące prawidłowego mycia rąk.
- IV. Regularne mycie rąk przez personel w obecności dzieci.
Demonstracja innych zachowań higienicznych, jak zakrywanie ust podczas kichania.
- V. Spotkania z rodzicami na temat higieny.
Broszury i ulotki z poradami dotyczącymi higieny dla najmłodszych.

Narzędzia

- I. Plakaty.
- II. Mydło, pasta do zębów.
- III. Gry w wodzie.
- IV. Zachowania higieniczne.
- V. Spotkania z rodzicami.